

Prædiken til 2. søndag efter påske

Joh. 10, 22-30

Tyskland i 30'rne. En stor flok af mennesker er samlet. Et sus af følelser går gennem mængden, da en lille mand med overskæg betræder podiet foran dem. Snart løfter de, som var de én, højre arm for at hylde ham, og de råber taktfast "Heil, heil, heil".

Vi kender alle billederne. Vi skræmmes af dem, for vi kender bagsiden af Hitlers tredje rige. Udadtil var hans projekt at genoprette tyskernes værdighed og selvrespekt, men indadtil blev dette projekt brolagt med ødelagte menneskeliv, jødernes ikke mindst.

Hitlers lederskab var baseret på propaganda, censur og tvang. Hitler fulgte man ikke, Hitler drev masserne, der var grebet af en hypnotisk tørst efter sandheden. Og Hitler præsenterede en sandhed, hård og brutal, og såre simpel: Verden var en kampplads mellem forskellige racer, og den germanske race var den stærkeste og ædleste og havde derfor retten til at herske og betvinge. "For mig er Tyskland sandheden", sagde han.

Både før og efter Hitler har der været ledere, der præsenterede en sandhed, der sådan set ikke blev diskuteret, men blot tvunget igennem. Gennem fordrejede ord, der blev gentaget tilstrækkeligt mange gange til, at man ikke længere hørte det absurde i dem.

Gennem forskruede handlinger, der blev gennemført med så stor en voldsomhed, at det i sig selv blev en grund til at underkaste sig. En stærk leder og en masse forvirrede mennesker.

Verden vil bedrages – så lad den blive det! – lyder et gammelt ordsprog. Og det er da også nemt nok for os, der lever i et demokratisk styre med folkevalgte politikere, som ivrigt debatteres ned til håndtaskens mærke og cykelhjelmens størrelse, at ryste på hovedet af eller have ondt af de mennesker, der mere eller mindre frivilligt bliver underlagt et diktatur. Men spørgsmålet til os i dag er, om vi er så meget anderledes end de? Kan vi helt ærligt sige, at vi aldrig lader nogen stikke os blå i øjnene? At vi aldrig falder for dagligdagens propaganda, om så den kommer til os i den beskedne facon af en farvestrålende reklame? At vi aldrig henfalder til at se tingene i forsimplet, ja, forgrovet version af virkeligheden? At vi aldrig lader os drive af massernes meninger, men altid bevarer vores egen integritet og medmenneskelighed? I så fald skulle vi vist være den første generation af mennesker, der ikke var forvirrede og længtes efter en simplere tilværelse end det der rodede sammensurium

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

som livet har en tendens til at blive til.

Jeg tror ikke, vi er så meget anderledes, end de var på Hitlers tid, eller på Jesu tid for den sags skyld. Jeg tror, længslen efter at blive drevet frem af en stærk leder, efter en sandhed, der kan tvinge os, er den samme nu som dengang.

Hvis vi kigger os lidt rundt i verden i vores tid, skulle det heller ikke være så svært at finde eksempler på den type ledere – og mennesker, der begejstret følger dem.

”Hvor længe vil du holde os hen”, spørger de Jesus i dagens evangelium – sig os det rent ud, hvis du er Kristus! Men Jesus nægter. Her som andre steder nægter han at give beviser, for Jesus vil ikke imødekomme vores trang til at blive drevet. Jesus vil have, at vi skal følge. Og det er noget helt andet.

Jesus driver ikke mennesker rundt i manegen, nej, han går foran mennesker som hyrde. Sådan som det rent faktisk foregår, når en hyrde fører sine får et nyt sted hen. Han jager ikke, han driver ikke, han følges. Måske er det derfor, vi ender med at korsfæste ham. Han lever ikke op til vores forventninger om en stærk leder. Hvis vi skal have en frelser – og det er der jo nok en del, der slet ikke synes, vi skal, - så skal han godt nok være én, der kan slå igennem. Jesu ydmyghed, sagtomdighed og manglende mirakelmageri – ja, det batter ligesom ikke rigtig noget i propaganda-maskinen.

At høre Jesu røst og følge ham er ikke den lette vej. Ikke en hårdtslående sandhed. Men en virkelig sandhed. Den eneste virkelige. Alle de andre simple sandheder er illusioner, fordi de tager et stykke ud af vores

tilværelse og gør det til det eneste sande. Men sådan er virkeligheden jo ikke: Hvis vi tænker over vores liv, så er det jo ikke enkelt og simpelt. Tina Dickow synger i en sang: ”Between black and white there’s a million shades of grey”. – Imellem sort og hvidt er der en million nuancer af grå. Virkeligheden er mangfoldig, mennesket er kompliceret. Livet er fyldt af grå nuancer. En gang imellem er det enten-eller, men oftest er det både-og.

Og Jesus tilbyder os ikke noget andet. Han slår ikke et sving med hyrdestaven som om den var en tryllestav, så vores livs puslespilsbrikker på én gang lægger sig på deres rette plads. Der er stadig væk kanter og hjørner, som vi ikke kan få til at passe sammen. Ting vi ikke forstår. Ting der ikke giver mening for os. Livets regnestykke går ikke op.

Jesus tager det ikke fra os. Han nægter at forgude et lille stykke af virkeligheden på restens bekostning. I følgeskab med ham bliver livet ikke simpelt, nemt og gennemskueligt. Paulus beskriver det rammende, når han siger: ”Nu ser vi et spejl, i en gåde”. Stykkevis og delt. Det er de vilkår, vi har fået livet på. Og ja, det er skræmmende og kan nok fylde os med bæven, som vi sang det i dåbssalmen lige før. Men det kan også fylde os med glæde, fordi det er underfuldt, at alt ikke er afgjort på forhånd. At der er mulighed. At ting kan åbne sig og lukke sig og ændre sig.

Jesus går selv den vej, han forkynder. Menneskelivets vej. Han nægter at være konge. Han nægter at være diktator. Han nægter at slå os i hovedet. At mange så siden hen, også

i kristendommens navn, har slået hinanden og andre i hovedet, kan aldrig blive hans problem. Kun vores. Den gode hyrde er ikke ham, der viser os genveje til det forsimplede og letfordøjelige liv. Den gode hyrde er ham, der har tålmodigheden til at gå hele den slidsomme og besværlige vej sammen med os. I glæde og sorg. I medgang og modgang. I liv og død. Jesus vil ikke være orakel, han vil, at vi skal tænke selv. Kristendommen er ikke en facitliste på alle vores spørgsmål. Livet er stort og åbent. Frydefuldt og skræmmende på én gang. Men vi er ikke alene i det. Vi er sammen med ham, der allerede har levet det fuldt ud og nu lever det sammen med hver enkelt af os.

Og en gang bliver det lovet os, skal det hele gå op i en højere enhed. Når alt går op i Gud. Men indtil da, ja, da skal vi forsøge at holde os på vejen sammen med ham. Hvis det mislykkes, går han ud og leder efter os, indtil han finder os.

Jesus, befri mig fra at ville kigge i facitlister eller løsninger på de bageste sider. Lad mig springe rundt i de store ord som i en trampolin, hvor jeg ikke helt ved, hvor jeg lander. Lad mig hvile i gåderne indtil den dag!

Amen!

Anna-Sofie Arendt

Gesten

Salmer:

750, 448, 450,168, 414